

кою. Ці моделі можуть реалізуватися за двома напрямками: за сумарною та середньозначимою оцінкою.

На нашу думку модульно-рейтингове навчання є ефективною прикладною технологією, яка ґрунтується на системі принципів: діагностичної цілеспрямованості, науковості, оптимальності, завершеності, свідомого вибору власної траєкторії навчання, об'єктивності оцінювання, співробітництва, вимірюваності результатів.

З метою поглиблення індивідуалізації процесу вивчення студентами політичної економії та забезпечення цілісності знань ми пропонуємо проводити оцінювання навчальної успішності студентів за змістовою ознакою, яка б включала практичні заняття, самостійну роботу та контрольне заняття.

Експериментальний варіант технології модульно-рейтингового навчання включав два варіанти оцінювання. Перший — визначався сумарною оцінкою всіх видів діяльності, другий — їх середньозначимою оцінкою.

Рейтинг за сумарною оцінкою видів діяльності включає контрольні бали за такими показниками: відвідування практичних занять; рівень самостійної підготовки до практичного заняття; своєчасне відпрацювання матеріалу з даної теми; додаткові або преміальні бали (за виконання додаткових завдань різної складності, за активну роботу на занятті).

Однак, крім позитивних сторін цей вид рейтингового оцінювання має ряд недоліків, які ускладнювали його застосування. Він не передбачає фіксованої кількості балів за семестр, а зумовлюється кількістю видів робіт, аудиторних занять та самостійної роботи, які змінюються залежно від робочого плану дисципліни, що призводить до того, що нарахування балів стає різним. Залежно від кількості навчальних годин у семестрі формувалася різна кількість модулів, що ускладнювало процедуру підрахунку балів. Рейтинговий контроль за сумарною оцінкою видів робіт розрахований переважно на окрему дисципліну, що, в свою чергу, ускладнює усвідомлення студентом критеріальної бази різних дисциплін і не дозволяє адекватно порівнювати успішність студентів з них.

*О. Ю. Саркісова, асист.,
кафедра педагогіки та психології*

РОЗРОБКА МНЕМОНІЧНОГО ТРЕНАЖЕРА ЯК ЗАСІБ ПІДГОТОВКИ ДО КОНТРОЛЬНО-ОЦІНЮВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ

Як відомо, суттєвою проблемою вищої школи у наш час продовжує залишатися проблема інтенсифікації навчання. Тобто перед викладачем постає задача передачі більшого об'єму інформації студентам при незмінній тривалості навчання та без зниження вимог до якості знань. Відведення значної кількості годин на самостійну підготовку студентів породжує іншу проблему: як при перевірці самостійної роботи дотриматись усіх педагогічних вимог до контролю та здійснювати такий контроль систематично? Тому для успішного вирішення цих проблем викладачі повинні застосовувати такі педагогічні прийоми та методи, які б задовольняли ці потреби, та допомогли б удосконалювати і викладання, і засвоєння, і творчість.

Застосування в навчальному процесі мнемонічного тренажера, запропонованого А. П. Єгідесом, дозволяє частково вирішити ці проблеми. Мнемонічний тренажер представляє собою набір однакових за розміром карток з питанням з однієї сторони та еталонними відповідями з іншої. Тобто на кожній картці розташовується невелика доза інформації, яку потрібно запам'ятати (мнемонема). Це може бути визначення, класифікація, перерахування, роз'яснення терміна і т. ін. Складати мнемотренажер можна самостійно, або мікрогрупою. На нашу думку, з власного досвіду, доречно готувати мнемотренажер, застосовуючи стратегію кооперації, коли матеріал або поділяється між членами мікрогрупи, або один студент готує мнемотренажер за однією темою, другий за іншою. Тобто, опрацьовується великий масив теоретичного матеріалу і кожний студент має змогу попрацювати з мнемотренажером з будь-якої теми індивідуально і здійснюючи самоконтроль.

Отже, складання мнемонічного тренажера дозволяє частково вирішити зазначені вище проблеми: за короткий час перетворити відому інформацію, уяснити її, встановити зв'язки та у разі необхідності обговорити та прокоментувати з одногрупниками.

При роботі з мнемотренажером кожен студент має опрацювати великий масив карток з обраної теми: прочитати текст з обраної теми, уяснити зміст кожної картки, розподілити картки на масиви «вже вивчено», «ще не вивчено», додатково опрацювати матеріал з масиву «не вивчено». Через деякий час масив карток ще раз проробляється повністю і всі картки сортуються на «гарно засвоєні», «погано засвоєні», «зовсім не засвоєні». «Погано засвоєний» та «зовсім не засвоєний» масив поділяється на десятки і процедура повторюється знову.

Таким чином, мнемонічний тренажер можна використовувати не тільки як засіб перевірки або самоконтролю (поточного та під-

сумкового) для кожного студента, а ще й сформувати правильну самооцінку знань. Це з одного боку. З іншого мнемонічний тренажер може бути використаний викладачем як засіб для перевірки теоретичних знань студентів за кожною темою, яка була винесена на самостійне опрацювання. Також викладач має змогу оцінити і виконання тренажеру, і рівень питань, і безпосередньо знання з обраної теми. Мнемонічний тренажер може бути використаний на семінарському занятті або на індивідуально-консультативних заняттях. Студент має можливість оцінити ступінь своїх знань не тільки при зовнішньому контролі зі сторони зовнішнього експерта (викладача чи одногрупника), але й надати чесну відповідь самому собі.

Складання мнемотренажеру мікро групою дозволяє впроваджувати в навчальний процес технологію співробітництва, коли всі члени групи в результаті спільної роботи гарантовано оволодівають заданим матеріалом.

І. М. Свідерська, канд. екон. наук, старш. викл.,
кафедра фінанси підприємств

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

Самостійна робота студента при вивченні дисципліни «Фінансовий менеджмент» є однією з головних складових навчального процесу, в ході якого формуються знання, вміння, навички, що забезпечують підвищення засвоювання пізнавального матеріалу, формують зацікавленість у творчій роботі та здатність вирішувати аналітичні та наукові завдання.

Ефективність самостійної роботи студента залежить від ряду факторів:

— забезпечення раціонального поєднання аудиторної та самостійної роботи викладача зі студентами на етапі формування завдання;

— наявність необхідного методичного матеріалу, з метою перетворення самостійної роботи в творчий процес;

— контроль за успіхами студентів та допомога під час виконання індивідуальних завдань.

Метою виконання самостійної роботи з фінансового менеджменту є формування економічного мислення, навиків аналітичної роботи, постановки наукової проблеми та передбачення шляхів її вирішення.